

SKARABORGS BAROMETER

KOMMUNRAPPORT
MARIESTAD

BAKGRUND

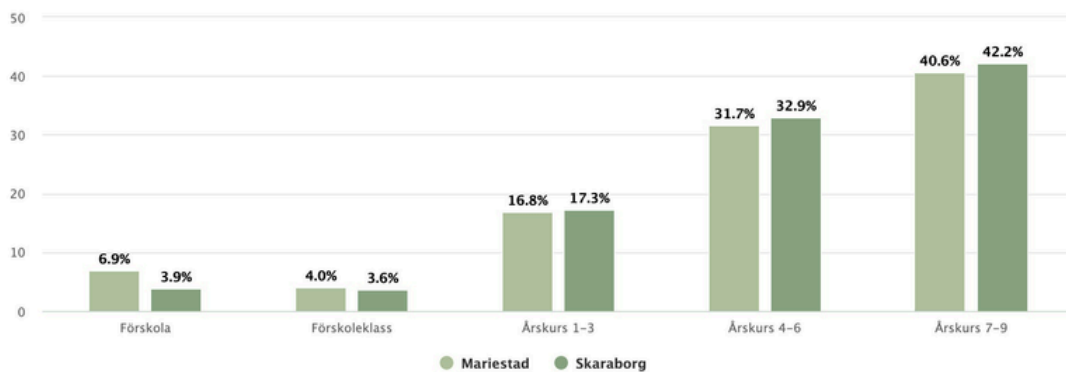
Compassen Skaraborg har i över 20 år regelbundet kartlagt familjer där barn lever med psykisk ohälsa. Dessa uppföljningar har gett en unik inblick i barns vardag och varit ett viktigt underlag för utveckling av stöd och insatser. Den här undersökningen är den senaste i raden och genomförs inför valet 2026, med ambitionen att ge beslutsfattare ett tydligt och aktuellt kunskapsunderlag om barns livsvillkor i Mariestad. Totalt har 1 017 vårdnadshavare i Skaraborg svarat, varav 101 i Mariestad.

Vi är särskilt glada över att så många vårdnadshavare i Mariestad har valt att dela med sig av sina erfarenheter. Tillsammans ger svaren ett värdefullt underlag som gör det möjligt att bättre förstå barns vardag – och att använda denna kunskap för att utveckla och stärka Mariestads välfärdstjänster för barn och familjer.

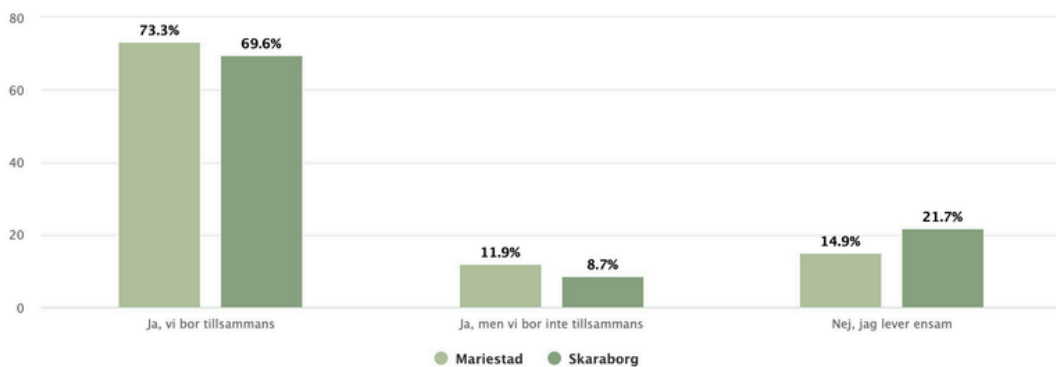
Sammantaget ger undersökningen en konkret och nyanserad bild av barns livsvillkor i Mariestad. De erfarenheter som delas här skapar ett unikt kunskapsunderlag för lokalt utvecklingsarbete och ger bättre förutsättningar att fatta träffsäkra beslut, utforma rätt stöd i rätt tid och långsiktigt stärka villkoren för barn som lever i utsatta situationer.

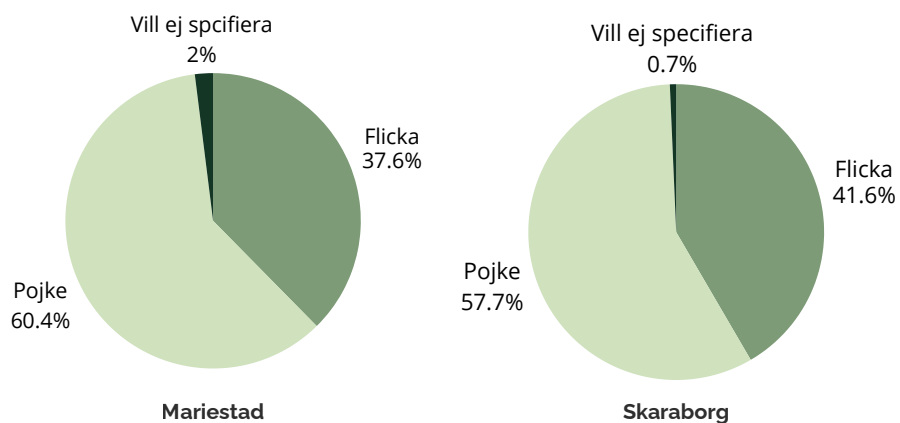
Vilken årskurs går barnet i?

Lever du i en parrelation?

Vad är barnets könsidentitet?

SKOLA

Skolan som livsmiljö

Skolan är en central arena i barns liv för lärande, relationer och känslan av sammanhang. För barn som redan kämpar med sitt mående kan skolan vara både en skyddsfaktor och en belastning. Resultaten för Mariestad ger en samlad bild av hur skolvardagen upplevs av vårdnadshavare och hur den förhåller sig till Skaraborg i stort. För att tydliggöra jämförelserna slås svaren samman till positiva, neutrala och negativa omdömen.

Skoltrivsel

När "mycket bra" och "ganska bra" vägs ihop framträder en något mer positiv bild i Mariestad än i Skaraborg. Andelen positiva svar är något högre, samtidigt som andelen negativa ligger på en liknande nivå. Det indikerar att många barn i Mariestad upplevs trivas i skolan, även om det fortfarande finns en grupp med tydligt negativa erfarenheter.

Stöd i undervisningen

Även när det gäller stödet i undervisningen är mönstret överlag likt Skaraborg. Den positiva andelen är något högre i Mariestad, medan andelen som upplever stödet som mycket dåligt är lägre än i Skaraborg. Samtidigt finns en relativt stor andel neutrala svar, vilket kan tyda på att stödet inte alltid upplevs som tydligt eller konsekvent.

Frånvaro

Problematisk frånvaro är på en nivå som i stort liknar Skaraborg. Andelen som uppger att barnet inte haft någon frånvaro är ungefär densamma, medan något fler i Mariestad anger kortare eller återkommande perioder av frånvaro. Det tyder på att det finns en grupp barn med skör skolnärvaro över tid.

Elevhälsa

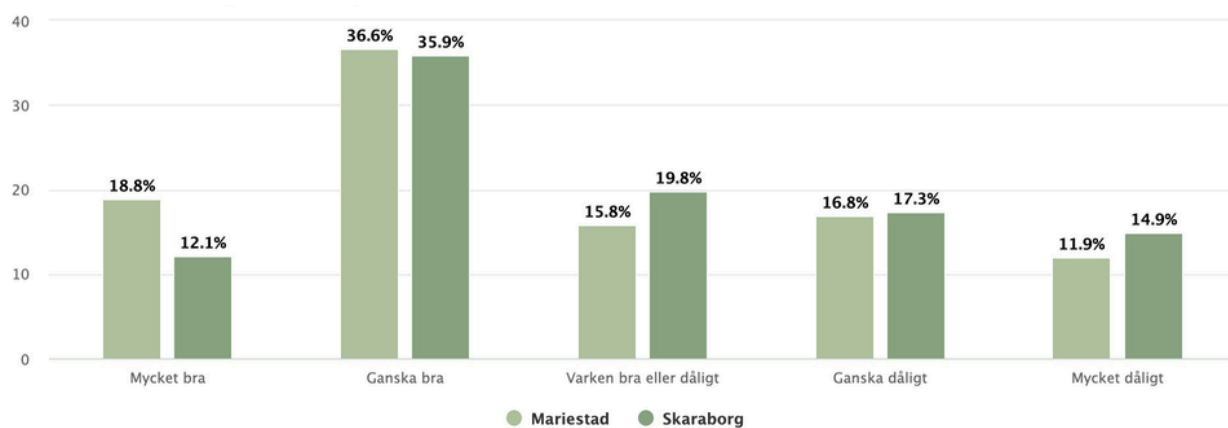
En större andel i Mariestad uppger att elevhälsan varit involverad jämfört med Skaraborg. När betygen slås samman framträder en något mer positiv bild av stödet i Mariestad, samtidigt som en betydande andel placerar sig i det neutrala läget. Det kan indikera att elevhälsan är tillgänglig, men att upplevelsen av stödets kvalitet varierar.

Samlad bild

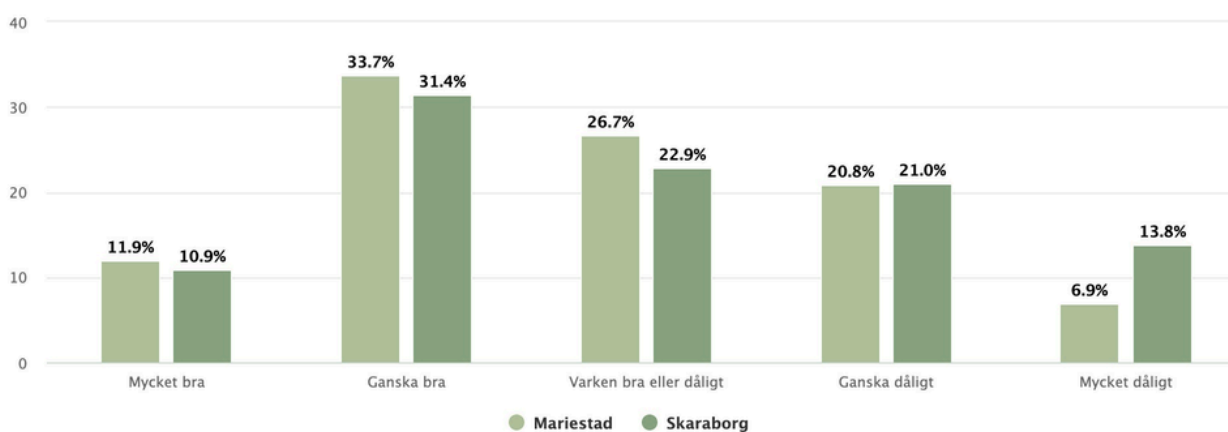
Tillsammans tecknar resultaten en sammanhållen bild:

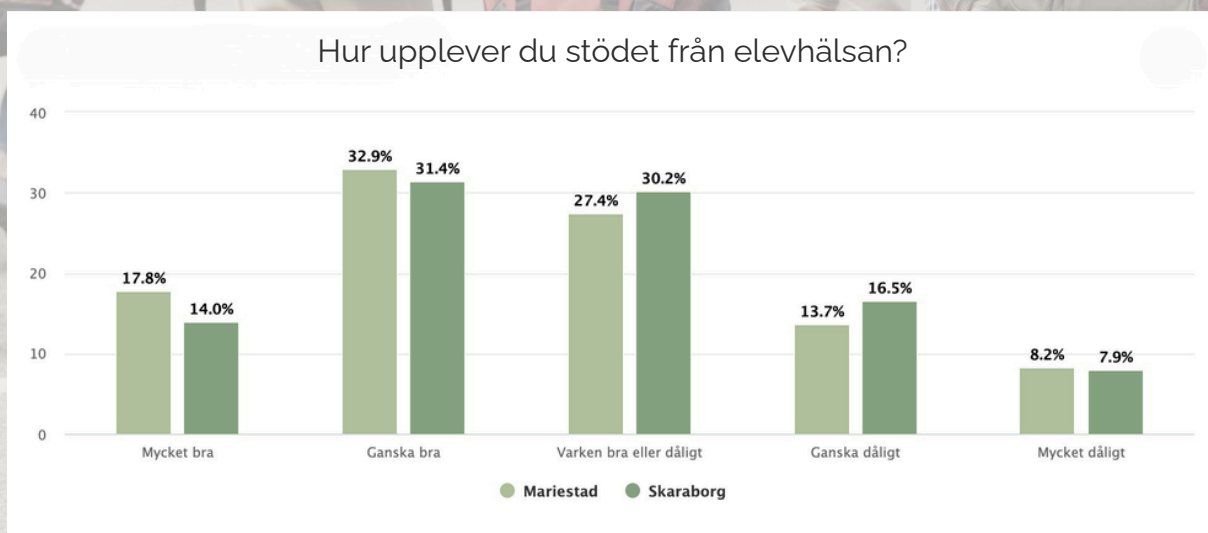
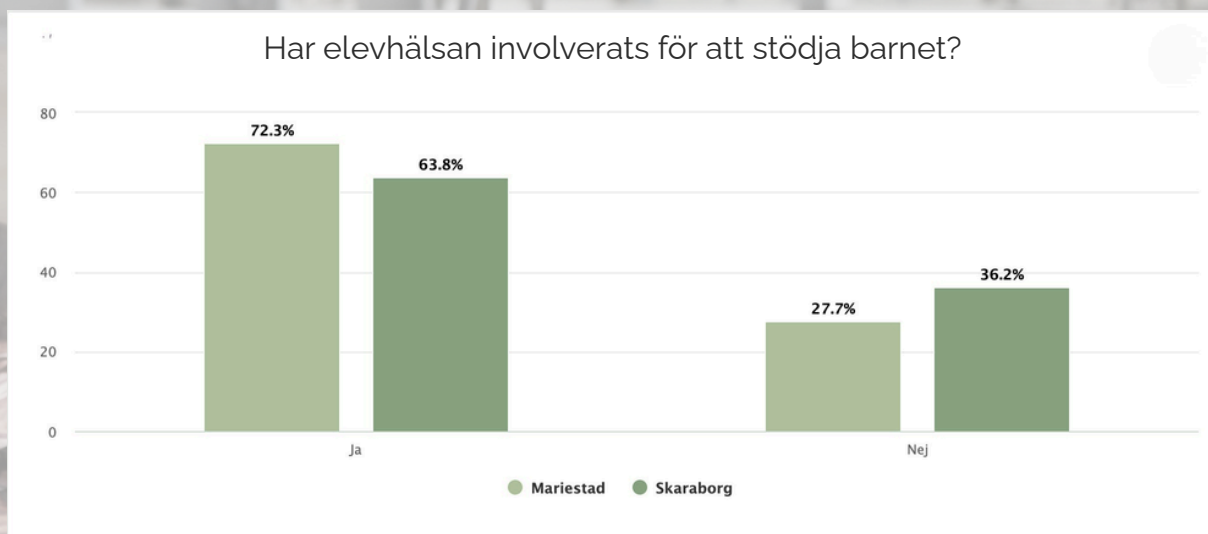
- Skoltrivseln är sammantaget något mer positiv i Mariestad än i Skaraborg.
- Stödet i undervisningen upplevs i stort likvärdigt, med något färre mycket negativa omdömen.
- Frånvaromönstret liknar Skaraborg, med en grupp barn med återkommande frånvaro.
- Elevhälsan är oftare involverad i Mariestad och upplevs något mer positivt.
- Samtidigt finns en tydlig andel neutrala omdömen, vilket pekar på behov av fortsatt utveckling av det skolnära stödet.

Hur upplever du att ditt barn trivs i skolan?

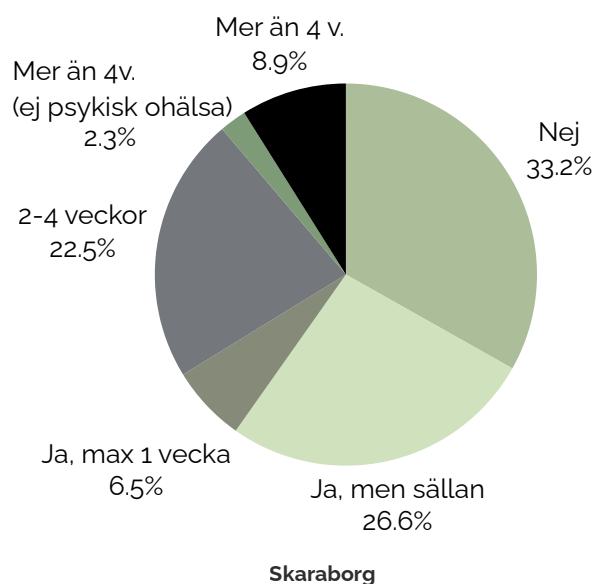
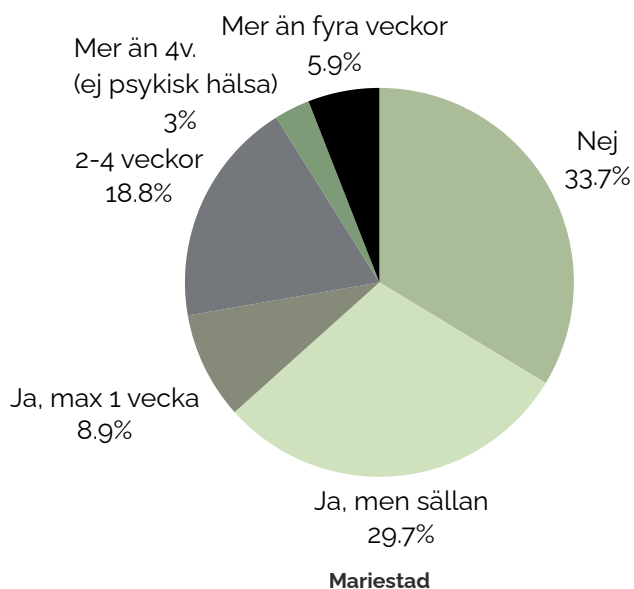

Hur bra fungerar stödet i undervisningen för ditt barn?

Har barnet varit frånvarande av andra skäl än sjukdom eller ledighet de senaste året?

SOCIALTJÄNSTEN

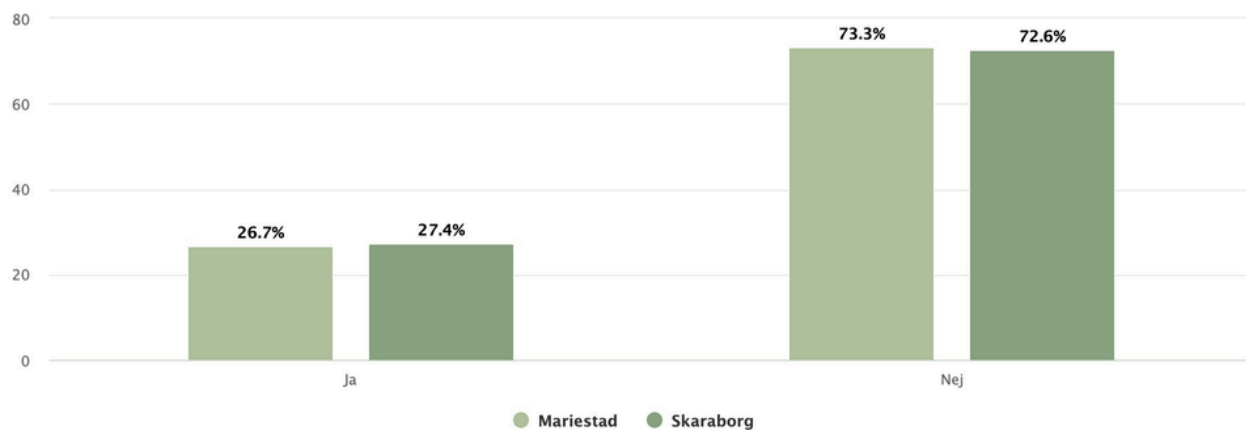
När det gäller socialtjänstens involvering i frågor som rör barnets psykiska ohälsa ligger Mariestad mycket nära genomsnittet i Skaraborg. Drygt en fjärdedel av vårdnadshavarna uppger att socialtjänsten varit involverad, vilket är i nivå med regionen i stort. Det tyder på att kontaktytan mellan familjer och socialtjänst är likartad i Mariestad som i övriga Skaraborg.

När svaren om hur stödet upplevs slås samman till positiva, neutrala och negativa omdömen framträder dock en tydligare skillnad. I Mariestad är andelen positiva omdömen högre än i Skaraborg som helhet, samtidigt som andelen negativa är lägre. En relativt stor grupp placerar sig i det neutrala läget. Sammantaget indikerar detta att stödet från socialtjänsten i Mariestad upplevs mer positivt än genomsnittet, även om upplevelserna varierar mellan familjer.

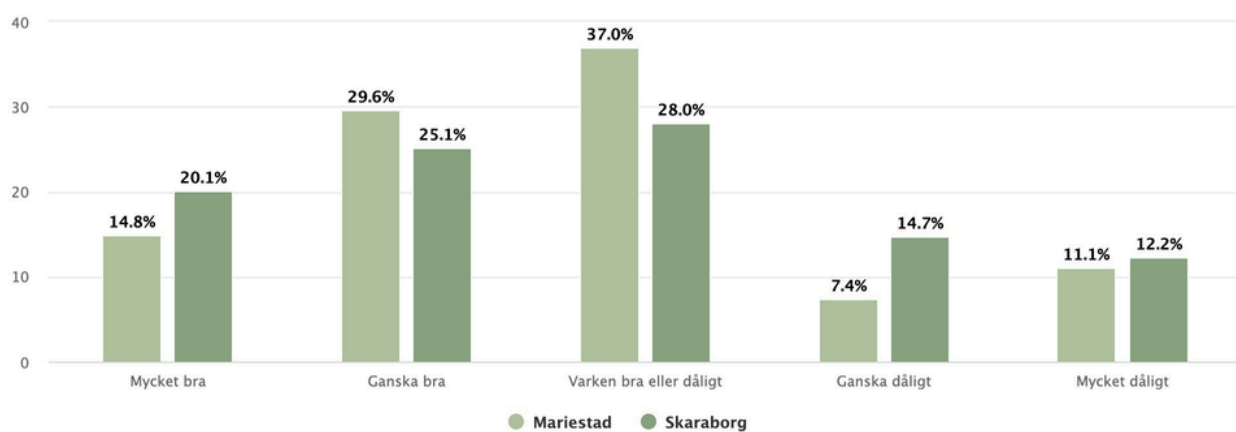
Resultaten pekar på att socialtjänsten i Mariestad har en etablerad och i många fall välfungerande roll för de familjer som får stöd. Samtidigt väcker bilden frågor om hur tidiga behov fångas upp och hur vägarna in till stöd kan göras ännu tydligare och mer tillgängliga för de barn och familjer som ännu inte har kontakt.

Har socialtjänsten varit inblandad i frågor som rör barnets psykiska ohälsa?

Hur upplever du stödet från socialtjänsten?

VÅRDCENTRAL

När det gäller kontakt med vårdcentralen kring barnets psykiska ohälsa ligger Mariestad nära Skaraborg som helhet. Ungefär en tredjedel av vårdnadshavarna uppger att de haft kontakt, vilket är i nivå med regionen. När svaren om upplevelsen av stödet slås samman till positiva, neutrala och negativa omdömen framträder en relativt jämn fördelning. Andelen positiva omdömen är något högre och andelen negativa något lägre än i Skaraborg, men skillnaderna är små. Bilden tyder på att stödet fungerar för vissa familjer, medan andra upplever brister.

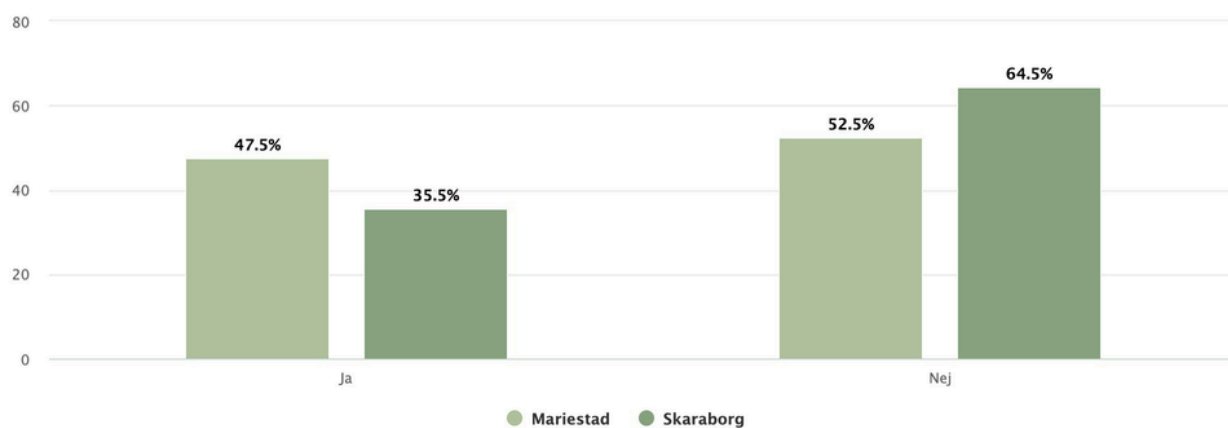
Ungas Psykiska Hälsa (UPH) är ett lågtröskelstöd inom primärvården för barn med lindrig till måttlig psykisk ohälsa. I Mariestad uppger nästan hälften att de inte känner till vad UPH är, vilket ligger i nivå med Skaraborg. Bland dem som haft kontakt är upplevelserna blandade. När betygen vägs samman är fördelningen mellan positiva, neutrala och negativa omdömen relativt jämn, utan tydliga avvikelser jämfört med regionen.

Sammantaget ligger Mariestad nära Skaraborg i både kontakt och upplevelse av stöd från vårdcentral och UPH. Resultaten pekar på behov av tydligare information och mer sammanhängande strukturer, så att vårdcentralen i större utsträckning kan fungera som en trygg och tidig ingång till stöd för barns psykiska hälsa.

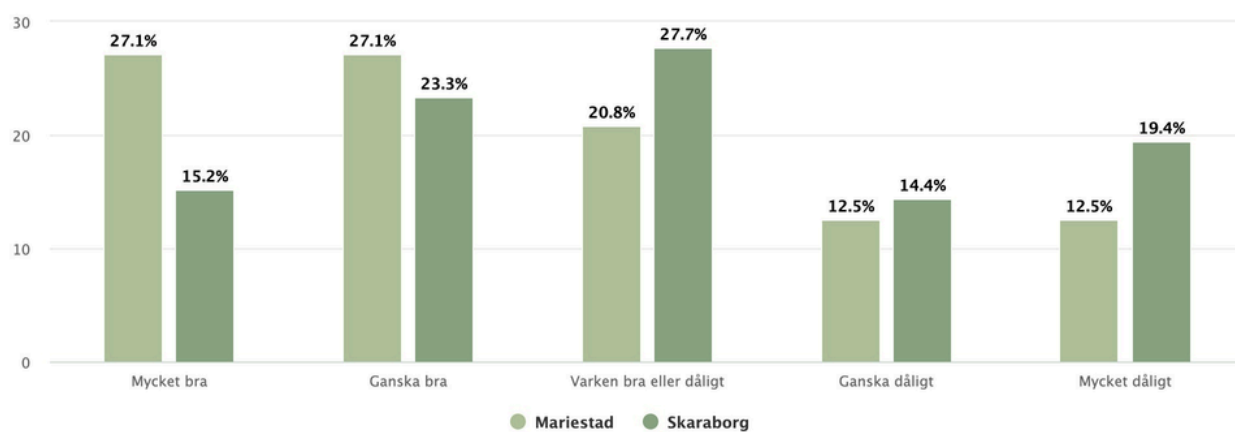

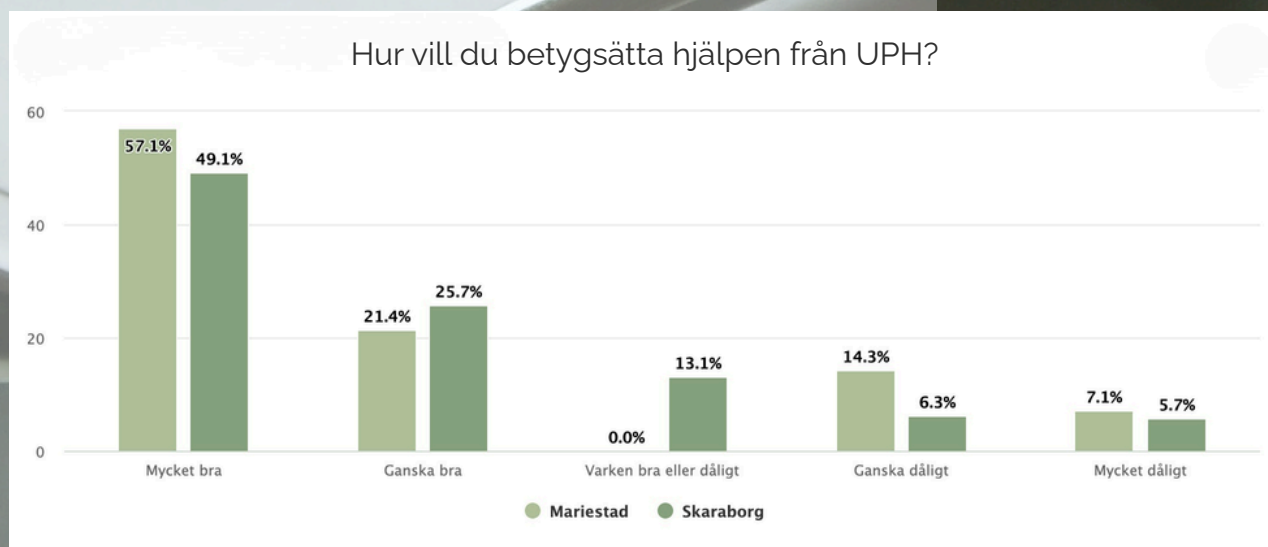
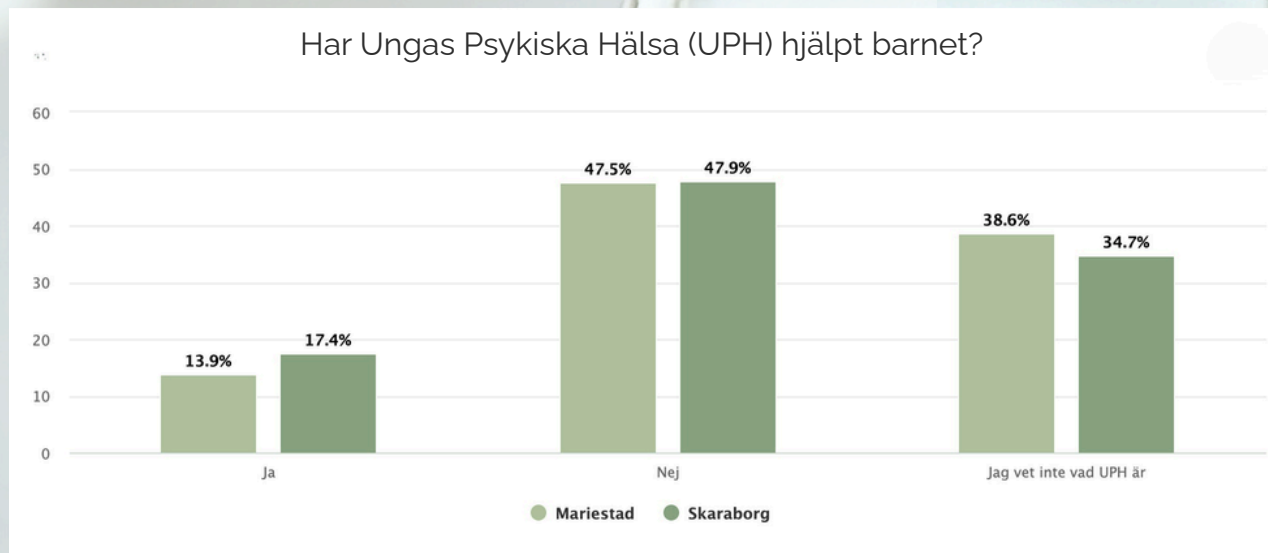

Har du haft kontakt med vårdcentralen kring barnets psykiska ohälsa?

Hur upplevde du stödet från vårdcentralen?

BUP

När det gäller Barn- och ungdomspsykiatri framträder en mer positiv bild än i tidigare uppföljningar, vilket är glädjande att lyfta. Fler familjer beskriver att deras barn fått stöd och att hjälpen i många fall upplevs fungera bättre än tidigare. Samtidigt kvarstår behovet av fortsatt utveckling.

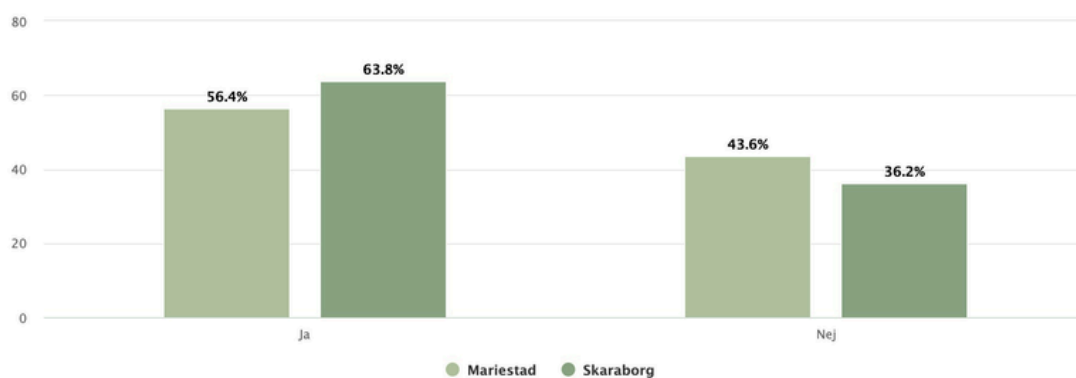
I Mariestad ligger andelen som uppger att BUP har hjälpt barnet nära genomsnittet i Skaraborg. Skillnaderna är små. När betygen slås samman till positiva, neutrala och negativa omdömen framträder en tyngdpunkt i det positiva och neutrala spannet, medan en mindre grupp uttrycker tydligt negativa erfarenheter. Mönstret liknar det i Skaraborg och indikerar att stödet upplevs som hjälpsamt för många, men inte för alla.

Sammantaget pekar resultaten på att BUP:s arbete upplevs ha stärkts över tid, men att upplevelsen av stöd fortfarande varierar. För Mariestad innebär detta ett fortsatt behov av att säkerställa att barn och familjer får rätt stöd i rätt tid, och att förbättringar når alla på ett likvärdigt sätt.

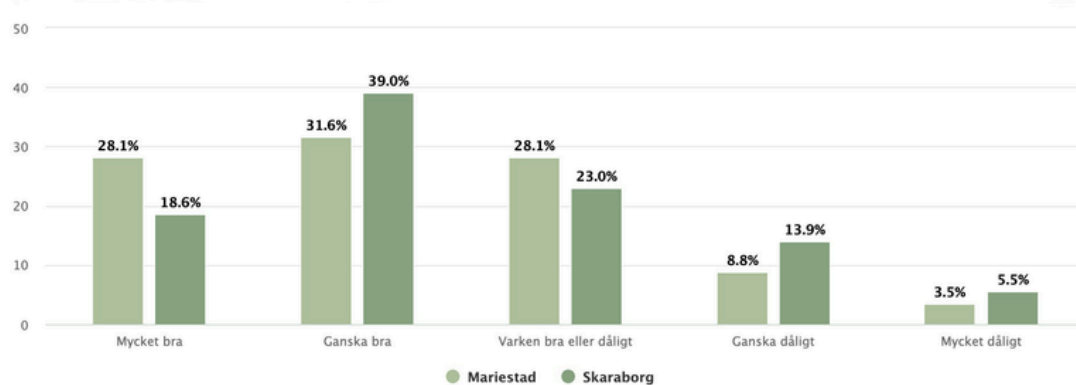

Har Barn-och ungdomspsykiatri (BUP) hjälpt barnet?

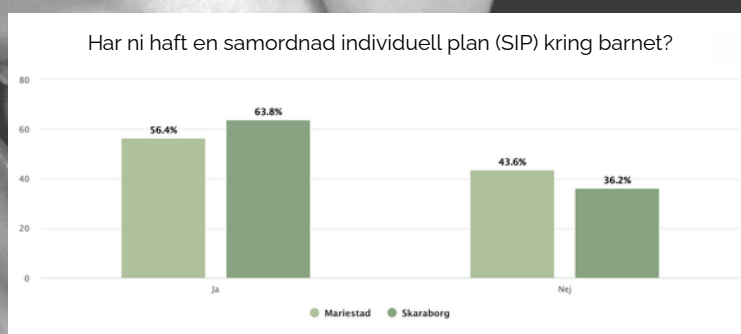
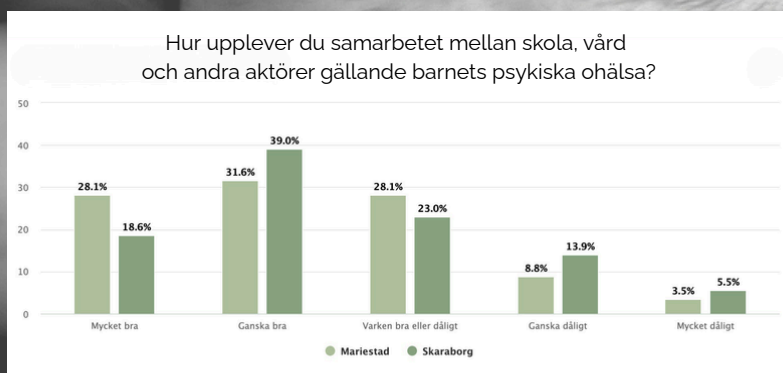
Hur vill du betygsätta hjälpen från BUP?

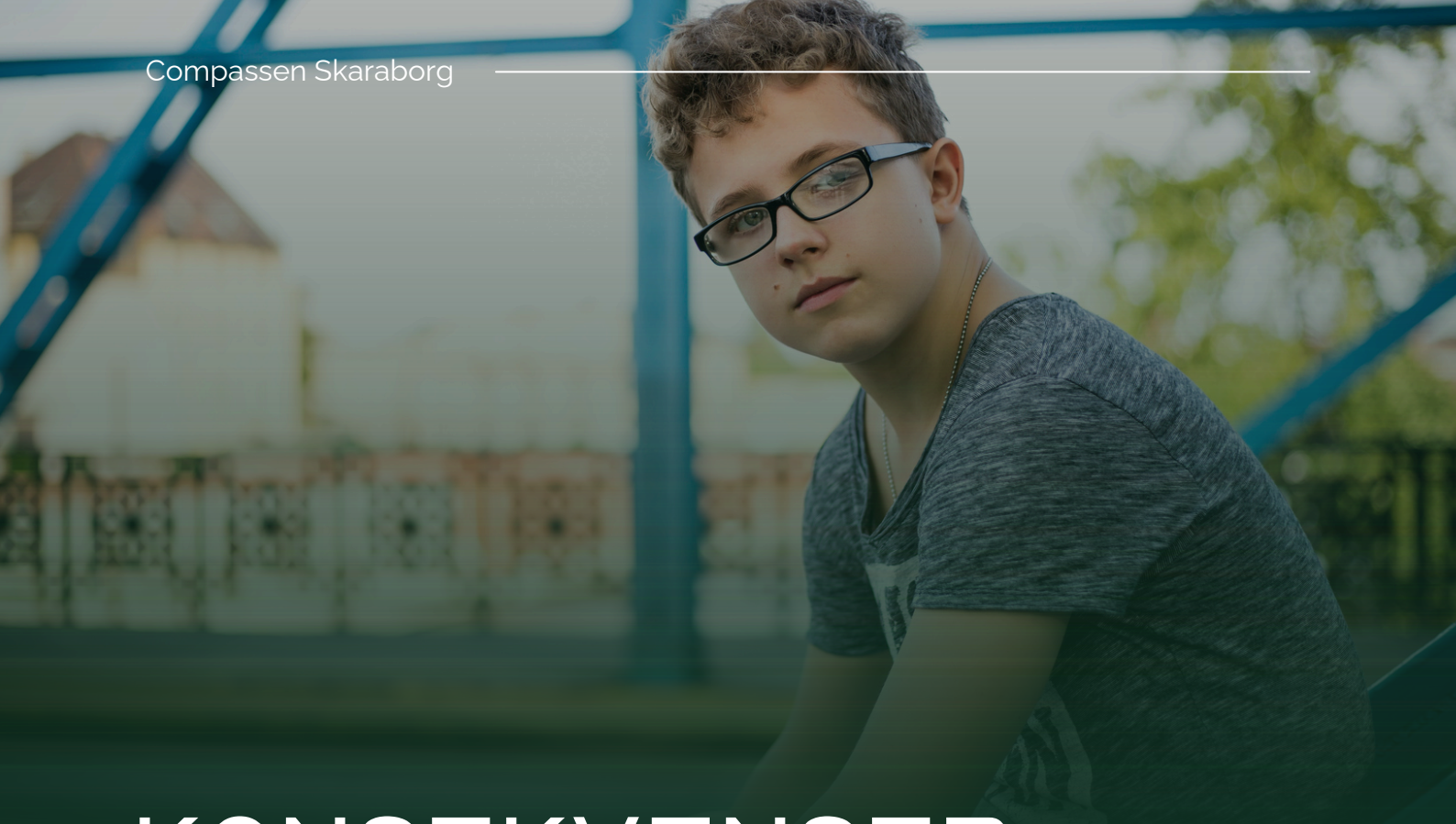
SAMORDNING

När det gäller samarbetet mellan skola, vård och andra aktörer ligger Mariestad nära Skaraborg som helhet. När svaren slås samman till positiva, neutrala och negativa omdömen framträder en tyngdpunkt i det neutrala spannet. Det indikerar att samverkan inte alltid upplevs som tydligt fungerande, men heller inte som genomgående bristfällig. Bilden tyder på variation i hur stödet upplevs mellan olika familjer.

I frågan om samordnad individuell plan (SIP) ligger Mariestad i nivå med Skaraborg både vad gäller förekomst och kännedom. En majoritet uppger att de inte haft en SIP, och en mindre grupp känner inte till vad SIP innebär. Bland dem som haft en plan är omdömena blandade. När svaren vägs samman framträder en relativt stor andel neutrala bedömningar, samtidigt som både positiva och negativa erfarenheter förekommer.

Sammantaget pekar resultaten på att samordning inte konsekvent upplevs som en tydlig bärande del av stödet runt barnet. För vissa familjer kan kontakterna mellan olika aktörer framstå som fragmenterade, vilket riskerar att lägga ett stort samordningsansvar på vårdnadshavarna själva. Det understryker behovet av tydligare strukturer, information och uppföljning för att skapa ett mer sammanhållet stöd.

KONSEKVENSER FÖR HELA FAMILJEN

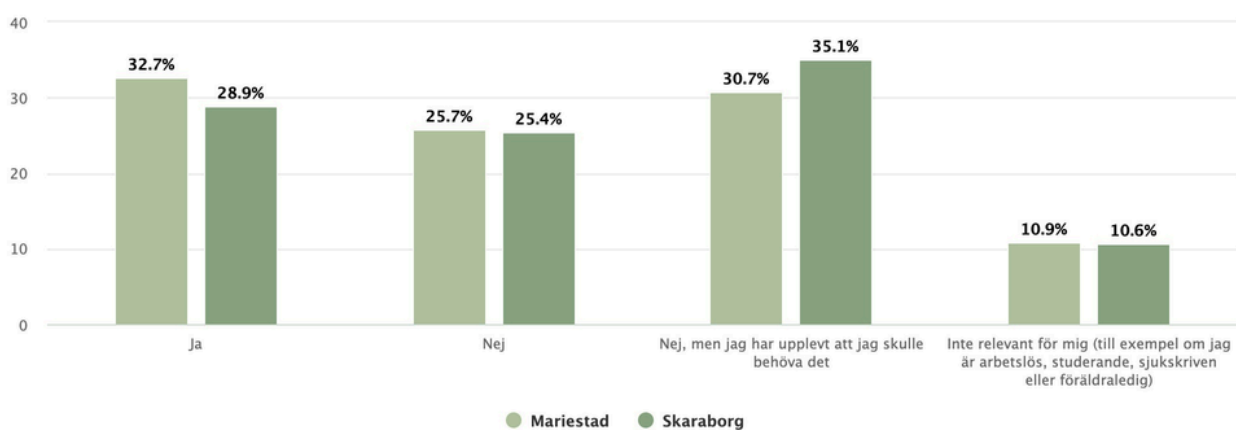
Resultaten visar att barnets psykiska ohälsa får tydliga konsekvenser för vårdnadshavarnas arbetsliv i Mariestad, på en nivå som ligger nära Skaraborg i stort. En del uppger att de faktiskt har minskat sin arbetstid.

Samtidigt anger en betydande andel att de inte har gjort det, men att de upplevt ett behov av att göra det. Detta pekar på ett latent tryck i familjernas vardag. Andelen som svarar att frågan inte är relevant kan spegla olika livssituationer, exempelvis att vårdnadshavaren inte förvärvsarbetar.

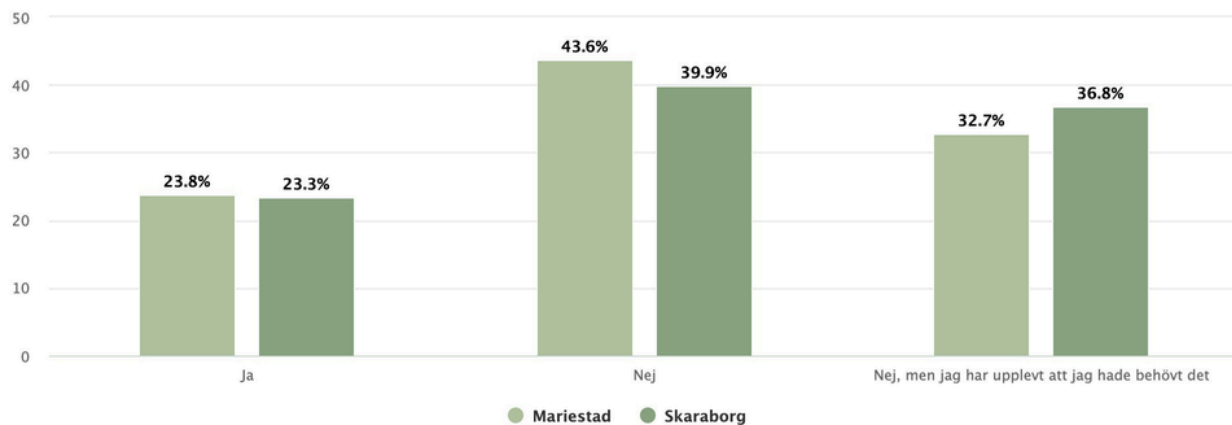
Ett liknande mönster syns i frågan om sjukskrivning kopplad till utmattning. Andelen som faktiskt varit sjukskriven ligger nära Skaraborgs nivå. Samtidigt uppger flera att de hade behövt sjukskrivning utan att det blivit av. Det indikerar att många vårdnadshavare fortsätter bära en hög belastning trots påverkan på den egna hälsan.

Sammantaget visar resultaten att konsekvenserna av barns psykiska ohälsa sträcker sig långt bortom barnet självt. Arbete och hälsa påverkas, vilket kan skapa en långvarig belastning för familjen. Det understryker behovet av tidiga insatser, avlastning och stöd som omfattar hela familjens situation.

Har du minskat din arbetstid på grund av barnets psykiska ohälsa?

Har du varit sjukskriven på grund av utmattning relaterad till barnets psykiska ohälsa?

FRAMTID

I frågan om hur vårdnadshavare i Mariestad känner inför sina barns framtid ligger bilden nära den för Skaraborg som helhet. Skillnaderna är små. Det som framträder tydligast är den samlade nivån av oro. En betydande andel beskriver att de känner oro eller stark oro inför framtiden, medan andelen som uttrycker tydlig hoppfullhet är mindre. Mönstret visar att många familjer befinner sig i en situation präglad av osäkerhet.

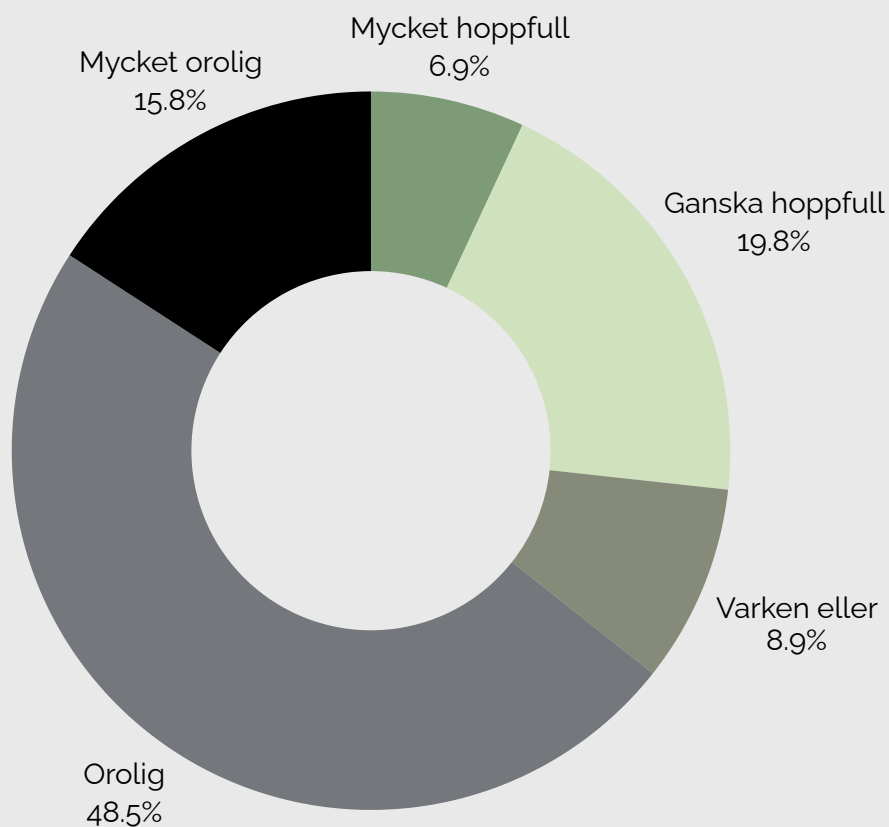
För att tydliggöra tolkningen slås svaren samman i tre grupper: oro, neutralt och hopp. När "orolig" och "mycket orolig" vägs ihop framträder en tydlig tyngdpunkt mot oro, medan de hoppfulla svaren utgör en mindre del. Den neutrala gruppen är förhållandevis liten.

Detta indikerar att framtidstro är en utmaning för många familjer där barn kämpar med sitt psykiska mående.

Oro för framtiden är ett brett mönster bland dessa familjer och pekar på behovet av tillit till samhällets stödstrukturer. För att framtidstro ska kunna växa behöver skola, vård och stöd upplevas som tillgängliga och fungerande. Resultaten understryker särskilt skolans centrala roll som vardagsarena där relationer, självkänsla och framtidsbilder formas. En trygg och fungerande skolmiljö kan bidra till ökad stabilitet och stärkt framtidstro över tid.

HUR KÄNNER DU INFÖR DITT BARNNS FRAMTID?

Compassen har genomfört kartläggningar i alla Skaraborgs kommuner. Den här rapporten bygger på erfarenheter från Mariestads invånare kring psykisk ohälsa och samhällets stöd. Compassens brukarpanel i Mariestad är en viktig resurs i arbetet med att samla in och förstå hur stödet upplevs i vardagen. Panelen har en unik lokal bild av behov, brister och fungerande lösningar. Mariestad brukarpanel står redo att vara en aktiv samverkanspartner för kommunen i arbetet med att utveckla och stärka insatser inom psykisk hälsa.

Läs mer: compassen.se
Kontakt Mariestad: mariestad@compassen.se